بِسْـــــــــــــــمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

KIRKDOKUZUNCUSÛRE-İ CELÎLE
el-HUCURÂT SÛRE-İ CELÎLESİ
Medenî(; Medîne-i Münevvere döneminde inmiş)dir.
18 âyet-i kerîmedir.

O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle!

1- Ey iman etmiş olan kimseler! Allâh ve Rasûlünün (emir ve yasaklarını çiğneyerek, onların) **önüne geçmeyin ve** (yapacağınız yahut terk edeceğiniz herhangi bir konuda) **Allâh** (a karşı muhalif bir tavır takınmak)**tan hakkıyla sakının!**

Şüphesiz ki Allâh, (sözleriniz dâhil tüm işitilebilen şeyleri hakkıyla duyan bir) **Semî'dir;** (işleriniz dâhil bütün malumatı çok iyi bilen bir) **Alîm'dir.**

Bu âyet-i kerime, bayram namazı kılınmadan önce kurban kesen, ya da Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) oruca başlamadan önce şüpheli günde oruç tutan kimseler hakkında inerek, onlanrı herhangi bir amele Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den önce başlamaktan nehyetmekteyse de, genel manada: "Kur'ân'a ve sünnete uymayan hiçbir şey yapmayın." diye anlaşılmalıdır.

Ayrıca burada, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in ve halîfelerinin yanında bulunanlara, bir zaruret yokken onların önünde yürümemeleri, onlardan önce yemeye başlamamaları ve bir soru karşısında söze atılmamaları gibi konularda edep talimi hedeflenmiştir. (Âlûsî, Rûhu'l-beyân)

2- Ey iman etmiş olan kimseler! (Peygamberimin yanında bir şey konuşmanız icap ettiği zaman) **seslerinizi o Nebî'nin sesinin üstünde** (olacak şekilde) **yükseltmeyin, bir kısmınızın diğer bir kısma sesli konuşması gibi ona sözü gür sesle de söylemeyin ki,** (sonra) **siz farkında olmadığınız halde amelleriniz boşa çıkar!**

3- Şüphesiz o kimseler ki; Allâh'ın Rasûlünün yanında (edebe riâyet ederek) **seslerini kısmaktadırlar; işte sana! Ancak onlardır o kimseler ki**, **Allâh onların kalplerini takvaya alıştırmıştır / *takvâya seçkin kılmıştır* /!** (Âhirette) **büyük bir mağfiret ve çok büyük bir ecir de sadece onlara aittir.**

4- (Habîbim!) **O kimseler ki, o** (sana âit) **odaların ardından sana** (seslice) **çağırmaktadırlar; şüphesiz onların** (bir kısmı bunu edepsizlik kastıyla değil de, cehalet gibi bazı nedenlerle yapmaktaysa da,) **pek çoğu** (senin yüce makamına gereken âdaba) **akıl erdirenmiyorlar!**

5- Eğer gerçekten onlar, sen kendilerine çıkıncaya kadar sabretmiş olsalardı, elbette bu onlar için pek hayırlı bir şey olurdu. Allâh (tevbe edenleri çokça bağışlayan bir) **Ğafûr'dur;**

itibarHaber

(Kendisine yönelenlere çok acıyan bir) **Rahîm'dir.** (Bu yüzden sana tazimsizlik yapan bu kişilere peşinen ceza vermeyip, sadece nasihatle yetinmiştir, ama bunlar da tevbe edecek olsalar, Allâh-u Te'âlâ'nın mağfireti ve rahmeti onları dışta bırakacak değildir.)

Bu âyetler, kuşluk vakti istirahat ederken Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in haneyi saadetlerinin etrafına gelen ve Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i şiir ve iftihar yarışına çağırmak için sesli şekilde bağırarak uyandıran Temim kabilesinin Bedevîlerinden bahsetmektedir.

6- Ey iman etmiş olan kimseler! Eğer (günahtan sakınmayan, dolayısıyla yalan söylemeyeceğine emin olunamayan) **bir fâsık kişi size önemli bir haber getirecek olursa**, (onun mâhiyetini) **iyice araştırın ki;** (suçsuz) **bir toplumu bilgisizce musibete uğratırsınız da,** (suçsuzlukları ortaya çıktıktan) **sonra** (onlar hakkında) **yapmış olduğunuz şeye karşı**(: "Keşke böyle bir hadise meydana gelmemiş olsaydı!" diyerek) **pişman olan kimselere dönüverirsiniz.**

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) tarafından Mustalik oğullarına tahsildar olarak gönderilen Velîd ibni Ukbe (Radıyallâhu anh), câhiliyet devrinde aralarında bulunan hasımlıktan dolayı, kendisini karşılamaya çıkan kişilerin onu öldürmeye geldiklerini sanmış ve doğruca Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e dönerek, onların dinden çıktığını ve zekât vermediğini söylemiş, bunun üzerine Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Halid İbni Velîd'i göndermiş, o da onları namaz kılarken bulmuş ve zekâtlarını teslim almıştır.

7- Hem (şunu iyi) **bilin ki; gerçekten aranızda Allâh'ın Rasûtü bulunmaktadır!** (O halde ona karşı yalan söylemeye kalkmayın, zira Allâh ona doğruyu haber verdiğinde yalancı rezil olacaktır.)

Eğer o, birçok işte size itaat ed(ip sözünüzü dinley)**ecek olsa, elbette sıkıntıya düşerdiniz /** ***helâk olurdunuz! /***

Lâkin Allâh siz(in ekseriniz)**e**(, yalancıyı tasdik etmek, suçsuza saldırmaya teşvik etmek ve hakkı kendi görüşlerine uydurmak gibi kötü halleri benimsetmemiş, bilakis) **imanı iyice sevdirmiş, onu kalplerinizde çokça süslemiş; kâfirliği, fasıklığı**(, yalancılığı) **ve günahları ise size pek çirkin göstermiştir! İşte sana! Ancak onlar, dosdoğru yolu bulmuş** (ve hiçbir suretle istikametten ayrılmamış) **kimselerin ta kendileridir!**

8- Allâh'tan büyük bir lütuf ve yüce bir nimet olsun diye (Allâh-u Te'âlâ size iyilikleri sevdirmiş, kötülükleri ise çirkin göstermiştir)**! Allâh** (müminler arasındaki üstünlük dereceleri dâhil her şeyi hakkıyla bilen bir) **Alîm'dir;** (kime neyi sevdireceği ve kimi neden nefret ettireceği hususları dâhil, her yaptığını yerli yerince yapan bir) **Hakîm'dir.**

9- Eğer müminlerden iki topluluk birbirleriyle savaşırlarsa, hemen (nasihat ederek, varsa şüpheleri gidererek ve Allâh'ın hükmüne davet ederek) **aralarında barış sağlayın! Ama onların birisi diğerine karşı azgınlık edecek olursa, o azgınlık etmekte bulunanla, Allâh'ın emrine** (ve hükmüne) **dönünceye kadar savaşın! Eğer** (sizinle savaşmayı göze alamayarak, Allâh'ın emrine) **dönecek olursa,** (savaşı bırakmalarıyla yetinmeyip,) **hemen adaletle aralarında barış kurun** (ki, başka bir zaman yeni bir savaş çıkmasın)**!** (Yapacağınız ve terk edeceğiniz her hususta) **adaletli olun! Şüphesiz ki Allâh adaletli davrananları sever**(; böylece onlara en güzel karşılığı verir)**.**

10- Müminler ancak kardeştirler! Öyleyse kardeşleriniz arasında barışı sağlayın! (Her konuda olduğu gibi, din kardeşlerinizin arasını bulmayı önemsememe hususunda da) **Allâh'tan hakkıyla sakının! Tâ ki siz rahmet olunasınız!**

itibarHaber

11- Ey iman etmiş olan kimseler! Bir toplum diğer bir toplum(u hakir görüp onlar)**la alay etmesin, zira umulur ki o** (alaya alına)**nlar bu** (alaya ala)**nlardan** (Allâh katında) **hayırlı olabilirler!**

Birtakım kadınlar da diğer bir kısım kadınlarla dalga geçmesin, çünkü umulur ki onlar bunlardan daha iyi olabilirler! (İnananlar tek bir vücut gibi olduklarına göre,) **nefisleriniz** (mesabesinde olan mümin kardeşleriniz)**i** (ne sözle ne de işaretle) **ayıplamayın ve** (birbirinizi istenmedik) **lakaplarla** (ayıplamak için aranızda) **çağrışmayın / atışmayın /!**

İman(la vasıflandık)**dan sonra** (birbirini ayıplayarak, sövüp sayarak ve kötü lakaplar takarak) **fâsıklıkla anılmak ne kötü olmuştur!**

Her kim (bu günahlardan) **tevbe etmezse, işte sana! Ancak onlar** (isyanı itaat yerine koyarak ve kendilerini azaba sunarak nefislerine) **zulmetmiş olanların ta kendileridir!**

12- Ey iman etmiş olan kimseler! Zanların bir çoğundan uzak durun! Zira şüphesiz ki bir kısım zanlar (ve tahminler) **büyük bir günahtır.**

(Bir kısım zanlar ise mubahtır, nitekim dünya işlerindeki tahminler bu kabildendir. Öyleyse aklınıza gelen düşüncenin hangi kısımdan olduğunu iyice anlayabilmeniz için, her düşündüğünüzü rahatça konuşmayıp. İhtiyatlı davranmanız ve sizi günaha sokacağından emin olmadığınız birçok zandan sakınmanız gerekir.)

Bir de (birbirinizin) **ayıp**(larını) **araştırmayın** (ve Müslümanların örtmeye uğraştıkları şeyleri açmaya çalışmayın)**, bir kısmınız diğer bir kısmı**(, ardından kötüleyerek) **gıybet de etmesin!**

Sizin biriniz, ölmüş haldeki kardeşinin etini yemeyi sever mi? Tabi ki onu hiç istemezsiniz! Öyleyse Allâh'tan hakkıyla sakının (da, yasaklarına bulaşmayın)**!**

Şüphesiz ki Allâh, (tevbeleri çokça kabul eden bir) **Tevvâb'dır;** (yasaklardan sakınanları çok esirgeyen bir) **Rahîm'dir.**

13- Ey İnsanlar! Şüphesiz ki Biz sizi (Âdem adındaki) **bir erkekten ve** (Havva namındaki) **bir dişiden yarattık!** (Hepinizin anne-babası bir olduğuna göre; soyla sopta iftiharın ne anlamı olabilir?)

Böylece Biz sizi (birbirinize hava atasınız için değil,) **tanışasınız** (da kimin kime varis olacağını tespit edebilmek için soyları belirleyesiniz ve kimleri arayıp sormakla mükellef olduğunuzu anlayarak sıla-i rahim yapabilesiniz) **diye birtakım kavimler ve kabileler yaptık!**

Şüphesiz Allâh katında en değerliniz(, en zengininiz, en güzeliniz, şu soydan ve bu boydan olanınız değil)**,** (Allâh-u Te'âlâ'nın haramlarından son derece sakınarak) **en ziyade takva sahibi olanınızdır!**

Muhakkak ki Allâh, (sizi de amellerinizi de hakkıyla bilen bir) **Alîm'dir;** (görünen ve görünmeyen tüm hallerinizden hakkıyla haberdâr olan bir) **Habîr'dir.**

14- O bedeviler: "(Biz içimizle ve dışımızla) **iman ettik." dedi**(ler)**.**

(Habîbim! Onlara) **de ki: "Siz** (kalbinizden) **iman etmediniz, lâkin: 'Biz** (kelime-i şehâdet okuduğumuzu açıklayarak ve sizinle harbe kalkışmayarak) **boyun eğdik.' deyin!** (Bu daha doğru olur.)
Zaten henüz iman, kalplerinizin içerisine girmiş değildir.

Eğer (münafıklığı bırakıp) **Allâh'a ve Rasûlüne itaat ederseniz O, amellerinizden hiçbir şeyi**(n ecrini) **size eksik etmeyecektir.**

Şüphesiz ki Allâh (itaatkârların kusurlarını çokça bağışlayan bir) **Ğafûr'dur;** (onlara çok acıyarak lütuflarda bulunan bir) **Rahîm'dir."**

Esed oğullarından bir fırka, bir kıtlık senesinde Medine'ye gelip kelime-i şehâdet söylediler, fakat

itibarHaber

Rasûlüllâh (Saltâllâhu Aleyhi ve Sellem)den sadaka kopartmak amacıyla: "Falancalar seninle savaştığı gibi, biz seninle savaşmadan gelip Müslüman olduk, öyleyse kıymetimizi bil!" diyerek Müslümanlıklarını Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in başına kaktılar. Bunun üzerine bu âyet-i celîielerle kınandılar.

15- Müminler ancak o kimselerdir ki; Allâh'a ve Rasûlüne (gerçekten) **iman etmişlerdir, sonra da** (biraz olsun) **şüpheye düşmemişlerdir ve** (hem kâfirler gibi görünen düşmanlarla, hem de nefis ve şeytan gibi görünmeyen düşmanlarla) **Allâh yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmişlerdir. İşte sana! Ancak onlar** (iman iddiasında) **doğru olanların ta kendileridir.**

16- (Habîbim!) **De ki: "Dininizi** (ve imanınızı) **Allâh'a siz mi bildireceksiniz? Oysa Allâh göklerde olanları da, yerde bulunanları da bilmektedir!**

Allâh(, imanınızı ortaya koyarken, içinizde gizlediğiniz kâfirlik dâhil) **her şeyi** (hakkıyla bilen bir) **Alîm'dir."**

17- Onlar Müslüman olmalarını sana karşı büyük bir nimet saymaktadırlar. De ki: "Müslüman olmanızı bana karşı bir iyilik saymayın! Doğrusu Allâh sizi imana hidâyet kılmasını size karşı değerli bir nimet saymaktadır. (Ama tabi ki iman iddianızda) **doğru kimseler olduysanız**(, Allâh size bu iyiliğini hatırlatmaktadır, fakat sizde iman ne arar?)**!"**

18- Şüphesiz ki Allâh, göklerin ve yerin (kimse tarafından bilinmeyen tüm) **gayb**(lar)**ını** (ve gizliliklerini) **bilmektedir! Allâh yapmakta olduklarınızı** (hakkıyla gören ve karşılığını verecek olan bir) **Basîr'dir!**

KUR'ÂN'I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-İ ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu

itibarHaber